

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีชนกลุ่มต่าง ๆ อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ในท้องที่จังหวัดต่าง ๆ หลายจังหวัดเราจะพบกลุ่มชนที่สืบเชื้อสายมาจากชนหลายกลุ่มที่มีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง ทั้งบางกลุ่มยังมีลักษณะแตกต่างจากคนไทยโดยทั่วไปอย่างเด่นชัด โดยปกติกลุ่มชนในลักษณะนี้จะมีจำนวนไม่มากนัก จึงอาจนับได้ว่าเป็น "ชนกลุ่มน้อย" ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ถึงแม้ว่าสภาพโดยทั่วไปจะเหมือนกับคนไทย แต่พวกเขาก็ยังคงรักษาวัฒนธรรมประเพณีหลายอย่างที่แตกต่างกันจากคนไทย ไม่ว่าจะเป็นภาษา การแต่งกาย หรือความเชื่อในเรื่องต่าง ๆ กลุ่มชนพวกนี้มีอาทิ ไทยพวน ลาวเวียง ของ มอญ ในบางครั้งความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชนกลุ่มต่าง ๆ นี้ อาจนำไปสู่ปัญหาได้กล่าวคือ ชนกลุ่มน้อยจะเกิดความรู้สึกเปรียบเทียบตนเองกับชนกลุ่มใหญ่ของสังคมว่ามีความแตกต่างกัน ชนกลุ่มน้อยบางกลุ่มไม่ยอมให้บุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน เพราะเกรงว่าเมื่อเรียนภาษาไทยแล้วเด็กเหล่านี้จะลืมภาษาและวัฒนธรรมของตน นอกจากนี้ฝ่ายตรงข้ามกับรัฐบาลอาจใช้ชนกลุ่มน้อยที่ได้รับการศึกษาน้อยเป็นเครื่องมือในการบ่อนทำลายความสงบสุขของสังคมได้¹ เพื่อจกความไม่เข้าใจกันและปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้รัฐจึงต้องดำเนินการบางประการอาทิ การจัดการศึกษาเพื่อลดความแตกต่างระหว่างชนกลุ่มน้อยและชนกลุ่มใหญ่ ช่วยยกระดับความสามารถและเปิดทางสำหรับการเลื่อนฐานะทางสังคมของชนกลุ่มน้อย ทำให้เขามีโอกาสเท่าเทียมกับชนกลุ่มใหญ่ และมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคมอย่าง

¹ สุพิศรา ชุมเกตุ, การศึกษาไทย : อดีต ปัจจุบัน และแนวโน้ม
(นครปฐม : ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2523), หน้า 268.

แท้จริง² การจัดการศึกษาสำหรับชนกลุ่มน้อยไม่ใช่เป็นการจัดการศึกษาเพื่อไปเปลี่ยนวัฒนธรรมหรือความเชื่อที่เป็นเอกลักษณ์ของคนเหล่านี้ แต่เพื่อให้เขาสามารถพูด อ่าน และเขียนภาษาไทยได้ รู้จักประกอบอาชีพที่เหมาะสม ตระหนักถึงความเป็นคนไทย อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข ทั้งนี้เพื่อความมั่นคงของประเทศชาติเป็นสำคัญ

การจัดการศึกษาเพื่อชนกลุ่มน้อยนี้ยังประสบปัญหาอยู่หลายประการ และเป็นปัญหาที่รัฐไม่ควรจะมองข้ามไป เพราะมักมีปัญหาค้นการ เมืองเข้ามาเกี่ยวข้องกับ เช่นปัญหาชาวไทยมุสลิมใน 4 จังหวัดภาคใต้กล่าวคือ คนเหล่านี้มีภาษา ศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณีที่แตกต่างออกไปจากชาวไทยส่วนใหญ่ ฝ่ายตรงข้ามได้ยกเรื่องเหล่านี้มาเป็นข้ออ้าง ในการยุยงให้ชาวไทยมุสลิมเข้าใจผิดว่าตัวเองเป็นคนมลายู ถึงแม้ว่าชาวไทยมุสลิมส่วนใหญ่จะตั้งใจทำมาหากินด้วยความสงบไม่ค่อยสนใจการเมืองเท่าใดนัก แต่บุคคลเหล่านี้มักได้รับการศึกษาน้อยจึงตกเป็นเครื่องมือในการโฆษณาชวนเชื่อของฝ่ายตรงข้ามได้ง่าย อันเป็นภัยร้ายแรงต่อความมั่นคงของชาติ³ นอกจากนี้ชนกลุ่มน้อยที่เป็นชาวเขาเผ่าต่าง ๆ รวมทั้งจีนฮ่อส่วนใหญ่จะมีปัญหาเรื่องการเรียนรู้อาษาไทย เพราะมีปัญหาในด้านการเรียนการสอน เมื่อจบการศึกษากลับบ้านแล้วไม่มีโอกาสใช้ภาษาไทยในที่สุดก็ลืม และชาวเขาส่วนใหญ่ต้องการแรงงานไปช่วยในการประกอบอาชีพ เมื่อเด็กโตพอจะทำงานได้พ่อแม่ก็จะไม่ให้เรียนต่อ แต่จะให้ออกจากโรงเรียนไปช่วยทำงาน และบางเผ่าชอบเคลื่อนย้ายที่อยู่บ่อย ๆ เด็กก็ต้องอพยพติดตามผู้ปกครองไปด้วย ทำให้โรงเรียนบางแห่งต้องปิดทำการสอนก็มี⁴

²ประเสริฐ แยมกลิ่นฟู้ง, "สังคมวิทยาการศึกษา." ใน สังคมศาสตร์กับการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2522), หน้า 115.

³จักษัย บุรุษพิพัฒน์, ชนกลุ่มน้อยในไทยกับความมั่นคงของชาติ (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรวพริษา, 2526), หน้า 175-176.

⁴สุพัศรา ชุมเกตุ, การศึกษาไทย : อดีต ปัจจุบัน และแนวโน้ม, หน้า 117.

ถึงกล่าวมาแล้วว่าประเทศไทยมีชนกลุ่มต่าง ๆ อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก
ชนเหล่านี้มีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ในจังหวัดสุพรรณบุรี
โดยเฉพาะที่อำเภออู่ทอง เช่นกัน เราจะพบว่ามีลาวโซ่งอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก กลุ่ม
ลาวโซ่งนี้มีประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมประเพณีที่น่าสนใจจะศึกษาเป็นอย่างยิ่ง
ลาวโซ่งในจังหวัดสุพรรณบุรีอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองที่ตำบลบางกุ้ง บางหมัน
และสวนแตง ในเขตอำเภออู่ทองที่ตำบลบ้านคอน กอนมะเกลือ หนองโอง และ
สระยายโสม ในอำเภออู่ทองนี้มีลาวโซ่งอาศัยอยู่มากที่สุดในจังหวัดสุพรรณบุรี
โดยเฉพาะที่ตำบลคอนมะเกลือชาวลาวโซ่งยังรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไว้ได้ ยัง
ใช้ภาษาลาวโซ่งในการติดต่อสื่อสารในหมู่พวกเดียวกัน มีการเลี้ยงผีบ้านผีเรือนซึ่งชาว
ลาวโซ่งเคารพนับถือมาก ชาวลาวโซ่งในชุมชนนี้สร้างบ้านเรือนอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม
บ้านที่อยู่อาศัยยังคงมีลักษณะแบบดั้งเดิมให้เห็นอยู่บ้าง ชาวลาวโซ่งที่ยังคงนิยมเรือน
โบราณส่วนใหญ่เป็นคนมีอายุมากแต่คนรุ่นใหม่ไม่ชอบ เหตุผลหนึ่งที่ชาวลาวโซ่งต้อง
เลิกสร้างบ้านแบบเดิม เพราะเรือนแบบเดิมนั้นต้องไ้แฝงมุงหลังคา ปัจจุบันแฝง
หายากจึงต้องหันมามุงหลังคาด้วยวัสดุอย่างอื่นแทน

ในตำบลคอนมะเกลือแบ่งการปกครองออกเป็น 6 หมู่บ้าน หมู่ที่ 1-5 อยู่
รวมกัน หมู่ที่ 6 อยู่ห่างออกไปอีกประมาณ 3-4 กิโลเมตร ตำบลนี้อยู่ห่างจากตัว
อำเภออู่ทอง 24 กิโลเมตร จากถนนใหญ่เข้าสู่หมู่บ้านจะมีทางแยกเข้าวัดสระพังลาน
เป็นถนนลูกรัง สองข้างทางเป็นทุ่งนาสลับไร่อ้อย ภายในหมู่บ้านมีรถเช่า - ออกไป
ยังตัวอำเภอวันละ 1 เที่ยว หรืออาจจะใช้บริการมอเตอร์ไซค์รับจ้างในอัตราค่า
โดยสารเที่ยวละ 15 บาท โดยจะออกมาส่งแค่หน้าวัดสระพังลานเท่านั้น ถ้าจะ
เดินทางไปตัวอำเภออู่ทองก็ต้องต่อรถสายกรุงเทพฯ - สุพรรณบุรีไปอีก อาชีพหลัก
ของชาวลาวโซ่งตำบลคอนมะเกลือคือทำไร่อ้อยและทำนา มีฐานะค่อนข้างยากจน
มีความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ ทางราชการได้พยายามเข้ามาจัดตั้งกลุ่มต่าง ๆ เพื่อยก
ฐานะความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น แต่ก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จเพราะชาวลาวโซ่งไม่ยอมรับ
หรือให้ความร่วมมือเท่าที่ควร⁵

⁵สัมภาษณ์ ปรีชา พันธุ์ชะวงศ์, บัณฑิตอำเภอ (งานพัฒนาท้องถิ่น)
อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี, 22 สิงหาคม 2529.

ถึงแม้ว่าลาว โซ่งจะเป็นชนกลุ่มน้อยแต่ก็มีฐานะเป็นคนไทย มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายเช่นเดียวกับคนไทยโดยทั่วไป ดังนั้นเด็ก ๆ ที่มีอายุครบเกณฑ์ก็ต้องเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนจนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับพร้อม ๆ กับการเข้าศึกษาในโรงเรียนทางการของไทย เด็กลาวโซ่งเหล่านี้ก็เรียนรู้ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ จากสถาบันทางสังคมอื่น ๆ เพื่อจะได้ดำรงรักษาเอกลักษณ์ของกลุ่มคนไว้ ในด้านการศึกษาแบบทางการนั้นในตำบลคอนมะเกลือมีโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจำนวน 2 โรงเรียนคือ โรงเรียนวัดคอนมะเกลือ และโรงเรียนวัดทุ่งกระเจ็ด เด็กส่วนใหญ่จะไปเรียนที่โรงเรียนวัดคอนมะเกลือ ซึ่งมีนักเรียนทั้งหมด 431 คน (สถิติปี 2529) ส่วนโรงเรียนวัดทุ่งกระเจ็ดมีนักเรียนทั้งหมดเพียง 84 คน (สถิติปี 2529) จะเห็นได้ว่ามีขนาดเล็กกว่ามาก จากการสอบถามศึกษานิเทศก์อำเภออุทุมพรพิสัย⁶ คุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภออุทุมพรพิสัยอยู่ในลำดับที่ 9 ของจังหวัดซึ่งจัดเป็นลำดับสุดท้าย และในตำบลคอนมะเกลือก็มีปัญหาทางการศึกษาอย่างมาก เช่น เด็กขาดเรียนบ่อยเพราะสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ผู้ปกครองไม่ส่งเสริมให้บุตรหลานเรียนต่อ เด็กส่วนใหญ่จะเรียนจบแค่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่านั้น บางส่วนก็มีความจำเป็นต้องออกกลางคัน มีเด็กประมาณร้อยละ 20 เท่านั้นที่มีโอกาสศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา นอกจากนี้เด็กที่มีอายุครบเกณฑ์เข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก็มีปัญหारेื่องการเรียนภาษาไทยเนื่องมาจากพูดภาษาถิ่น ทางสำนักงานการประถมศึกษาอำเภออุทุมพรพิสัยโครงการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กก่อนวัยประถมศึกษาในปีนี้เป็นปีแรก

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนของเด็กลาวโซ่งในตำบลคอนมะเกลือ อำเภออุทุมพรพิสัย เพื่อศึกษาว่าเด็กลาวโซ่งเหล่านี้ได้รับการศึกษาอย่างไร มีปัญหาอะไร การศึกษาในโรงเรียนจะอยู่ที่สถาบันโรงเรียนในระดับประถมศึกษา เนื่องจาก

⁶สัมภาษณ์ ลำควน เรือนวัน, ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภออุทุมพรพิสัย, 22 สิงหาคม 2529.

เป็นการศึกษามากับคัมภีร์ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานให้อ่านออกเขียนได้ คิคำนวณได้ มีความสามารถพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นทักษะเบื้องต้นในการดำรงชีวิตและเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาระดับสูงต่อไป ส่วนการศึกษานอกโรงเรียนจะเน้นที่บทบาทของครอบครัว เพราะเป็นสถาบันที่มีความใกล้ชิดที่สุดใน การอบรมสั่งสอน ปลูกฝัง และพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก และจะศึกษาอีกว่านอกจากสถาบันครอบครัวแล้วยังมีสถาบันใดในชุมชนที่ทำหน้าที่ให้การศึกษานอกโรงเรียนแก่เด็ก ลาวโซ่ง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทางการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวลาวโซ่ง
2. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวลาวโซ่ง

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวลาวโซ่งในตำบลคอนมะเกลือ อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
2. การศึกษาในโรงเรียน ศึกษาจากโรงเรียนวัดคอนมะเกลือ ตำบลคอนมะเกลือ อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
3. การศึกษานอกโรงเรียน ศึกษาบทบาทครอบครัวและสถาบันทางสังคมอื่น ๆ ที่มีส่วนในการให้การศึกษแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวลาวโซ่งในตำบลคอนมะเกลือ อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

4. ตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้

4.1 สภาพแวดล้อมทั่วไป

4.1.1 สภาพแวดล้อมในชุมชน

- ประวัติความเป็นมาของชุมชน
- ที่ตั้งและอาณาเขต
- โครงสร้างเชื้อชาติ ประชากร
- การคมนาคม
- ลักษณะการตั้งถิ่นฐาน
- สภาพที่อยู่อาศัย
- โครงสร้างทางครอบครัว
- อาชีพและเศรษฐกิจ
- สาธารณูปโภค
- อนามัยและสุขภาพ
- การศึกษา
- ศาสนา
- วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี
- การเมืองการปกครอง

4.1.2 สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ศึกษา

- ที่ตั้งและสภาพแวดล้อมทั่วไป
- ภูมิหลังครู
- ภูมิหลังนักเรียน
- ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- การจัดการเรียนการสอน

4.2 สภาพการศึกษา ปัญหา และความต้องการการศึกษาในโรงเรียน

4.2.1 สภาพการศึกษาในโรงเรียน

- เป้าหมายในการให้การศึกษา
- การจัดการเรียนการสอน

- ผลสัมฤทธิ์และโอกาสในการศึกษาต่อของนักเรียนชาวลาวโซ่ง
- ความคิดเห็นของนักเรียนชาวลาวโซ่งที่มีต่อการเข้าโรงเรียน
- ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ครูและผู้บริหารเกี่ยวกับการศึกษาในโรงเรียน

4.2.2 ปัญหาการศึกษาในโรงเรียน

- ปัญหาค่าน้ำหมายและนโยบาย
- ปัญหาค่านักเรียนและการเรียนการสอน
- ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

4.2.3 ความต้องการการศึกษาในโรงเรียน

- ความต้องการค่าน้ำหมายวิชา
- ความต้องการค่าน้ำการจัดการเรียนการสอน

4.3 สภาพการศึกษา ปัญหา และความต้องการการศึกษานอกโรงเรียน

4.3.1 สภาพการศึกษานอกโรงเรียน

- เนื้อหาและวิธีการให้การศึกษาของสถาบันทางสังคมในชุมชน
- ความคิดเห็นของนักเรียนชาวลาวโซ่งที่ได้รับการศึกษาจากสถาบันต่าง ๆ ในสังคม
- ความคิดเห็นของผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็กชาวลาวโซ่ง

4.3.2 ปัญหาการศึกษานอกโรงเรียน

- ปัญหาของสถาบันครอบครัว
- ปัญหาของสถาบันศาสนา
- ปัญหาของสถาบันสื่อมวลชน

4.3.3 ความต้องการการศึกษานอกโรงเรียน

- ความต้องการค่าน้ำการปรับปรุงคุณภาพชีวิต
- ความต้องการค่าน้ำอาชีพ
- ความต้องการค่าน้ำการรักษาวัฒนธรรมประเพณีของลาวโซ่ง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สภาพ หมายถึง ลักษณะการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวลาวโซ่ง ได้รับจากสถาบันทางสังคมในชุมชน

ปัญหา หมายถึง อุปสรรคที่มีต่อการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวลาวโซ่งในตำบลคอนมะเกลือ อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ความต้องการ หมายถึง สภาพที่บุคคลในชุมชนประสงค์จะให้เป็นไปได้ในอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวลาวโซ่งในตำบลคอนมะเกลือ อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

การศึกษา หมายถึง การสร้างสมและถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ เป็นกระบวนการต่อเนื่องในการพัฒนาบุคคลให้มีทัศนคติ ค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรมที่พึงประสงค์ของสังคม

การศึกษาในโรงเรียน หมายถึง การศึกษาซึ่งกำหนดหลักสูตร เนื้อหาสาระระดับความรู้และระยะเวลาการศึกษาไว้แน่นอนโดยจัดอย่างเป็นระบบ ให้ผู้เรียนได้รับความรู้ในวิชาการต่าง ๆ หลายด้าน

การศึกษานอกโรงเรียน หมายถึง การศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งบุคคลจะใคร่เรียนรู้เกี่ยวกับทัศนคติ ค่านิยม ทักษะ และความรู้จากสถาบันต่าง ๆ ในสังคม

ลาวโซ่ง หมายถึง ลาวโซ่งในตำบลคอนมะเกลือ อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดคอนมะเกลือ ตำบลคอนมะเกลือ อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือผู้ที่มีหน้าที่อบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน

ของตน ในที่นี้หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวลาวไซ่งใน
โรงเรียนวัดคอนมะเกลือ ตำบลคอนมะเกลือ อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ครูและผู้บริหาร หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานทางด้านการสอนหรือบริหารงาน
ในสถานศึกษาของรัฐบาลตามรูปแบบของการศึกษาในโรงเรียน ในที่นี้หมายถึง ครูและ
ผู้บริหารโรงเรียนวัดคอนมะเกลือ ตำบลคอนมะเกลือ อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความ
ต้องการการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ชาวลาวไซ่งตำบลคอนมะเกลือ อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยศึกษาจาก
กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวลาวไซ่งในโรงเรียนวัดคอนมะเกลือ
จำนวน 40 คน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ได้แก่ ครูและ
ผู้บริหารจำนวน 17 คน ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 40 คน การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการ
ศึกษาเอกสารและการวิจัยเชิงสำรวจ

1. การศึกษาเอกสาร ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา วัฒนธรรม
ประเพณีของลาวไซ่ง เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาเรื่องอื่น ๆ ต่อไป โดยใช้ข้อมูล
จากแหล่งต่อไปนี้

หอสมุดแห่งชาติ

หอเอกสารแห่งประเทศไทย

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ห้องสมุดสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ห้องสมุดสำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ

ที่ว่าการอำเภออุทอง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภออุทอง

2. การวิจัยเชิงสำรวจ เป็นการวิจัยภาคสนามเพื่อศึกษาสภาพโดยทั่วไป ของชุมชนด้านความเป็นอยู่ เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนสภาพ ปัญหาและความต้องการ การศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียน โดยใช้การสำรวจ สัมภาษณ์ และการบันทึก ภาพถ่าย ซึ่งผู้วิจัยเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลในชุมชนด้วยตัวเอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

2.1 กลุ่มที่ศึกษา

2.1.1 กลุ่มนักเรียน ศึกษาจาก นักเรียนชาวลาวไซ่งในชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2529 ในโรงเรียนวัดคอนมะเกลือจำนวน 40 คน

2.1.2 กลุ่มครูและผู้บริหาร ศึกษาจาก ครูและผู้บริหาร โรงเรียนวัดคอนมะเกลือจำนวน 17 คน

2.1.3 กลุ่มผู้ปกครองนักเรียน ศึกษาจาก ผู้ปกครองนักเรียนซึ่ง อาจเป็นบิดาหรือมารดาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวลาวไซ่งจำนวน 40 คน นอกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติมจากบุคคลต่อไปนี้คือ ศึกษาในเทศก์อำเภออุทอง พัฒนาการตำบลคอนมะเกลือ เจ้าหน้าที่อนามัยประจำตำบลคอนมะเกลือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พระสงฆ์ และผู้อาวุโส ชาวลาวไซ่งในชุมชน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

2.2.1 เครื่องมือประเภทที่ 1 ใ้แก่ แบบสำรวจสภาพแวดล้อม ซึ่งใช้ศึกษาข้อมูลสภาพทั่วไป แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 แบบสำรวจสภาพแวดล้อมในชุมชน
- ตอนที่ 2 แบบสำรวจสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

2.2.2 เครื่องมือประเภทที่ 2 ใ้แก่ การบันทึกภาพถ่าย

2.2.3 เครื่องมือประเภทที่ 3 ใ้แก่ แบบสัมภาษณ์ ใช้ศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการ การศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวลาวไซ่ง แบ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ 3 ชุดคือ

- แบบสัมภาษณ์นักเรียน
- แบบสัมภาษณ์ครูและผู้บริหาร
- แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยศึกษาและปรับปรุงจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือก็กล่าวผู้วิจัยไ้คนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะทั้งด้านเนื้อหาและส่วนวนภาษาที่ใช้ หลังจากนั้นจึงนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีใช้กลุ่มที่จะศึกษาจำนวน 30 คน นำมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเดินทางเข้าไปในชุมชนที่จะศึกษาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในชุมชนและในโรงเรียนใช้วิธีสำรวจ สังเกต และ สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของทางราชการ ผู้นำชุมชนและชาวบ้าน ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวลาโว้งใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยแบ่งระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 3 ช่วงคือ

- 3.1 ช่วงที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ เริ่มตั้งแต่วันที่ 16-25 มีนาคม 2530
- 3.2 ช่วงที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในชุมชนและในโรงเรียน ตั้งแต่วันที่ 12-18 เมษายน 2530
- 3.3 ช่วงที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติม ตั้งแต่วันที่ 22-26 มิถุนายน 2530

4. การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยแยกข้อมูลที่ได้เป็น 4 ส่วนดังนี้

- 4.1 สภาพทั่วไปในชุมชน

4.2 สภาพทั่วไปในโรงเรียน

4.3 สภาพการศึกษา ปัญหา และความต้องการการศึกษาในโรงเรียน

4.4 สภาพการศึกษา ปัญหา และความต้องการศึกษานอกโรงเรียน

แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ข้อมูลจากเอกสาร นำเสนอโดยการบรรยาย

ข้อมูลจากการสำรวจ นำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง
และภาพถ่าย

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ นำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของลาวโซ่ง เพื่อประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางที่จะส่งเสริม หรือวางแผนพัฒนาให้ลาวโซ่งที่มีความเป็นอยู่ที่เหมาะสมยิ่งขึ้น
2. ได้ทราบสภาพ ปัญหาและความต้องการการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพชุมชน
3. ได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต่าง ๆ เช่น หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการศึกษาในและนอกโรงเรียน หน่วยงานที่มีหน้าที่พัฒนาชุมชน สามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดผลดียิ่งขึ้น